

Fra Rigsdagen.

—o—

Under Grundlovsforslagets 1ste Behandling i Landstinget den 7. Oktbr. udtalte Venstres Ordfører, Enevold Sørensen, følgende angaaende Højres Stilling til Spørgsmaalet: „Kvindens politiske Valgret:

Kun med nogle Ord skal jeg minde om, at jeg for den Del af Forslaget, som angaar Folketingets fremtidige Sammensætning: Valgretten og Valgbarheden til Folketinget, da*) havde Lejlighed til for tredje Gang at tilsige Regeringen vort Partis Tilslutning. Thi denne Del af Forslaget havde allerede foreligget to Gange før oversendt fra det andet Ting. I ingen af Samlingerne er Forslaget imidlertid naaet til anden Behandling i Tinget, man naaede kun til en Betænkning, hvor Højre afværgte Forslaget kun lod den eneste Rest blive tilbage: Fastsættelsen af et bestemt Tal for Folketingskredsene, og herfor forlangte man saa Forholdstalsvalg til Folketinget. Men medens dette, Fastsættelsen af et bestemt Tal for Folketingskredsene, saaledes var alt, hvad Højre havde kunnet tilrædde af Regeringens Forslag, saa længe dette Forslag forelaa til Forhandling her i Salen, viste det sig, da Betænkningen nu i Foraaret fremkom om det nye udvidede Forslag, det samme, som nu igen foreligger til første Behandling for os, at nu kunde Højre tiltræde de to af Forslagets tre Punkter: Kvinders Valgret og Tyendets Valgret, nu kunde det ganske tiltræde det tidligere Forslags Hovedkrav, det ubetinget vigtigste og betydningsfuldeste af disse Krav, Valgret og Valgbarhed for Kvinder, ganske ligestillet med Mænds. Om denne Sag, Kvindernes Valgret og Valgbarhed, staar vi alt-aa nu, ved Begyndelsen af de nu genoptagne Forhandlinger, alle fælles. Alle Sider i Salen, alle er vi enige om, at under den nye Grundlov skal Kvinden i et og alt have den samme politiske Ret som Manden. Det er jo ganske vist et Resultat — og det

et stort Resultat — af de senere Aars Grundlovsforhandlinger, at alle Partier nu er enige om at rydde det allerstørste Valgprivilegium ud af Grundloven, enige om, at Mændene maa opgive deres politiske Eneret og fremtidig nøjes med at dele Magten og Ansvar med Kvinderne paa, lige Fod med disse. Dette er stort og betydningsfuldt. Men hvorfor saa vi ikke tidligere noget til dette Standpunkt hos Højre, men først nu i sidste Foraar? Hvorfor lofede man ikke før en Flig derfor, hvorfor gav man ikke en Antydning deraf, da det Forslag, der da forelaa, i Ministeriet Berntsens to første Aar blev forhandlet her? Højre gaar nu, men Aaret efter, med baade til Kvinders Valgret og til Tyendets Valgret. Tilbage er saaledes kun det ene Punkt, om Valgretten skal indtræde ved det 25de eller det 30te Aar — en Skønssag nærmest, ikke noget principielt Spørgsmaal, som i Længden kunde have voldet uoverstigelige Hindringer, naar man først stod enig om de to andre principielle Spørgsmaal. Men den Gang, da Forslaget om Folketingets Omdannelse og om Optagelse af den nævnte Valgret forelaa, da hørte man intet herom, da blev Døren smækket i, man kunde ikke indlade sig paa andet eller mere af det foreliggende Forslag end det ene Punkt, at Antallet af Folketingskredsene sloges fast.

Under første Behandling af Finanslovsforslaget udtalte N. Neergaard: „Vi lever i en ganske ejendommelig Periode. Jeg tror ikke, der før har været en saadan Periode i vort politiske Liv. Den „Treuga Dei“, den politiske Gudsfred, der hersker her i dette Land, er vistnok noget ret enestaaende. Den hersker af den ganske bestemte Grund, som jeg bøjer mig fuldkommen for, at det er nødvendigt, at vi faar den store Forfatningssag gennemført og faar den gennemført saa snart som muligt.“

Fra Norge.

—:—

Der foreligger nu en kongelig proposition om mødreforsikring i tilslutning til den gældende sygeforsikring. Efter denne faar de direkte forsikrede kvindelige medlemmer av sygekassen barselpenge i otte uger, ansat til mindst en krone dagen. Den nye proposition gaar videre, idet den foreslaar indført barselpenger for forsikrede mænds hustruer med en rund sum af 40 kroner, eller fri behandling og ophold paa et fødehjem. Hvis hjælpen ydes i penge, skal disse betales til hustruen, saa manden ikke faar raadighed over dem. Desuden indføres fri jordmørhjælp, idet sygekassen ansætter faste jordmødre for hvert distrikt. Omkostningerne ved denne udvidede mødreforsikring og fri jordmørhjælp er anslaaet til 1,227,000 kroner, deraf 255,000 kr. paa staten og 255,000 Kr. fordelt mellem kommunerne og arbejdsgiverne. Resten skal de forsikrede selv betale gennem præmien.

Norske kvinders nationalraad kan tilskrive sig en Del af Æren for denne reform, idet raadet har arbejdet baade for udvidet mødreforsikring og fri jordmørhjælp.

Der har i den senere tid været ført en tildels meget skarp diskussion i pressen angaaende ret til fosterfordrivelse, eller rettere sagt angaaende spørgsmaalet om, hvorvidt straffebestemmelsen overfor fosterfordrivelse bør bortfalde. En av landets mest kendte læger skrev hidsig imod dette og beskyldte samtidig „kvindemancipationen for at ha lumre interesser for kvindelig usædelighed.“ I polemiken har deltaget en række kjendte kvindesagskvinder og kvindelige forfatterinder. En av disse, fru Nini Roll Anker siger saaledes, at kvindesakens ledere ikke maa beskyldes for lummer interesse for kvindelig usædelighed, men tvært imod for altfor liden interesse for det seksuelle.

Udtalelser fra danske læger og jurister har ogsaa været refereret efter deres optræden i samme sag i Kjøbenhavn.

Kristiania, d. 17. Oktbr. 1913.

S. V.

*) Ved samme Forsaags Foretagelse i Landstinget i Januar.